Allah´ın isimlerini bilmek üzerine

Gemlikten Mustafa Ataç: “Allah’ın isimleri 99 mu, 1001 mi? Bunları bilmenin önemi nedir? Allah’ın isimleri Cevşen’de mi, yoksa Kur’ân’da mı bildirilmiş? Hepsi bildirilmiş mi? İzah eder misiniz?”

Her halimizde ve her işimizde kul olarak Allah’ın isimlerini bilmeye ve O’na sığınmaya mecbur ve muhtacız. Allah’ın isimleriyle Allah’a böylesine yakın olmayı Kur’ân da istemekte, O’na, O’nun isimleriyle sığınmayı emretmekte ve Allah’ın isimleri konusunda dalâlete düşmekten bizi sakındırmaktadır.1 Şu âyetler, Kur’ân’ın bu husustaki hassasiyetini bize anlatmaya yeter:

“De ki: İster Allah diye duâ edin, ister Rahman diye duâ edin, hangisiyle duâ ederseniz edin; Çünkü Esmâ’ül-Hüsna (en güzel isimler) O’na mahsustur.”2 “Allah, kendisinden başka ilâh olmayandır; Esmâ’ül-Hüsna (en güzel isimler) O’na mahsustur.”3

Allah’ın güzel isimlerini tanıdıkça kendimizi, etrafımızı, varlıkları ve Rabbimizi daha iyi tanırız; hakkı, hakikati, dini, diyaneti, maneviyatı, dünyayı, âhireti, Mahşeri, Cenneti, Cehennemi daha iyi tanırız; varlıkların özünü, künhünü, muammasını, esrarını, mahiyetini keşfederiz; sevmeyi, yaşamayı, güzelliği, dostluğu, samimiyeti, muhabbeti, barışı, esenliği, fıtratı, hilkati öğreniriz; yaratılanı Yaratan’dan ötürü hoş görmenin ve sevmenin zevkini ve lezzetini tadarız.

Allah’ın isimleri ne doksan dokuzla, ne bin birle sınırlı değildir. Cenâb-ı Hakk’ın isimleri sayısızdır. Allah Resulü (asm) bir niyazında şöyle buyurmuştur: “Allah’ım! Sana, Zat-ı Bari’ni isimlendirdiğin, Kitabında inzal buyurduğun, Peygamberine talim buyurduğun ve ezelî ilm-i gaybında Kendin için tahsis ettiğin Esma-i Şerîfenin hepsiyle niyaz ederim.”4

Hazret-i Âişe validemiz (ra); “Allah’ım! Esma-i Hüsna’ndan bizim bildiğimiz, bilmediğimiz bütün isimlerinle Sana münâcat ederim. Büyüklerin büyüğü olan İsminle Sana niyaz ederim. Kim ki Sana bu isimlerinle duâ ederse cevap verirsin

Rabbim!” diye niyazda bulunmuştu. Bunu işiten Allah Resulü (asm), “İsabet ettin! İsabet ettin” buyurdu.5

Cenâb-ı Hak (cc) bizim bilmemizi irade buyurduğu Esma-i Hüsna’sından bir kısmını sırf vahiy olan Kur’ân-ı Kerim’inde zikretmiş, bir kısmını ise Resul’üne (asm) yine vahiyle bildirmiştir.

Peygamber Efendimiz (asm) hiç olmazsa Allah’ın doksan dokuz isminin bilinmesini ve gerekleri ile amel edilmesini istemiş ve Allah’ın isimlerini ahlâk edinenleri Cennet’le müjdelemiştir.6 Kendi mübarek diliyle yaptığı duâ ve niyazlarda Resul-i Ekrem Efendimiz (asm) hep Esmâ’ül-Hüsna’dan imdat eylemiştir. Kendisine (asm) Cibril-i Emin vasıtasıyla vahy olunan Cevşen’ül-Kebir ise, Esmâ’ül-Hüsna’dan bin bir güzel isimle yapılmış bir duâ ve niyaz hazinesidir.

Bizler Allah’ın kullarıyız. Sevincimizde, üzüntümüzde, derdimizde, sıhhatimizde, iyi günümüzde, kötü günümüzde hep O’na yakın olmak isteriz ve buna muhtacız. İyi günümüzde şükretmek için O’nun adına muhtacız. Kötü günümüzde sabretmek için O’nun adına muhtacız. O’nun merhametini istediğimizde Rahman ve Rahîm isimleri ile O’na yaklaşırız. Günahlarımızdan pişman olduğumuzda O’nun Äžaffâr, Äžafûr, Tevvâb, Kâbil, Mücîb, Settâr, Afüvv isimleri ile O’na sığınırız. Hastalandığımızda Şafi ve Muâfî isimleri ile niyazda bulunur, Allah’tan şifa ve afiyet talep ederiz. Düşmanlarımıza güç yetiremediğimizde Allah’ın Kahhar, Cebbar, Celil isimlerine havale ederiz. Mal-mülk sahibi olduğumuzda Allah’ın Malik, Vâris, Äžanî, Muğnî olduğunu düşünür, elimizdeki malın emanet bulunduğunu idrak eder ve haddimizi aşmayız. Fakirlik ve yoksullukta Allah’ın Müstağni, Şefik, Vehhâb, Kerim, Âdil, Bâsıt, Atûf, Enis, Kadir, Muizz olduğunu takdir ederiz, fakirliğe sabrederiz, ümidimizi kırmayız ve çalışmaya devam ederiz. Düştüğümüzde Allah’ın Mevlâ, Mezkûr, Mufaddıl, Muhsin, Muğîs, Rabb, Muin, Râfi, Müsehhil olduğunu hatırlar, kalkmak için Allah’a sığınır ve kendimizde güç buluruz. Yükseldiğimizde Allah’ın Müzill, Münezzil, Melik, Kaim, Rakîb, Mümît isimleri ile her an düşmemizin de söz konusu olabileceğini hatırlar ve kendimizi Kaf Dağında görmez, alçak gönüllü ve kanaatkâr oluruz.

Dipnotlar:

1- A’râf Sûresi, 7/180,

2- İsrâ Sûresi, 17/110

3- Tâhâ Sûresi, 20/8,

4- Ahmed b. Hanbel, Müsned, I/391;Tecrit Terc., 8/192,

5- Tecrit Terc. 8/192

6- Buhârî, 8/1165;Tirmizî, Daavât, 86